

ЕТИЧЕН КОДЕКС

**ПРИЕТ НА 4 ФЕВРУАРИ 2013 г.
АКТУАЛИЗИРАН НА 24 СЕПТЕМВРИ 2013 г.
АКТУАЛИЗИРАН НА 24 НОЕМВРИ 2014 г.**

**ТРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА**

ЕТИЧЕН КОДЕКС

Съдържание

I.	Общи принципи	3
1.	Лица за контакт за въпроси, свързани с контрола	3
2.	Въведение	3
3.	Определения.....	3
II.	Стандарт за извършване на дейността	4
1.	Общи очаквания	4
2.	Спазване на закони и правила	5
3.	Поверителност	5
4.	Отношения с медиите	6
III.	Конфликти на интереси.....	7
1.	Конфликти в рамките на Тръста	7
2.	Конфликти с грантополучатели и доставчици	7
3.	Други външни дейности.....	8
4.	Политически дейности	9
5.	Подаръци.....	10
6.	Развлечения	10
IV.	Процедури за контрол	11
1.	Необходимост от уведомяване	11
2.	Процедури за разрешаване на конфликт на интереси	12
3.	Удостоверяване на съответствие от членовете на Тръста	13
4.	Удостоверяване на съответствие от грантополучатели и доставчици на услуги.....	13
5.	Директор „Мониторинг и контрол”	13
6.	Обучения	14
7.	Нарушения	14
8.	Проверки	15
9.	Докладване на висшето ръководство	16

I. Общи принципи

1. Лица за контакт за въпроси, свързани с контрола

Евгения Волен

Директор мониторинг и контрол

Тръст за социална алтернатива

София 1000, бул. „Патриарх Евтимий” №64

(02) 424 6688

compliance@tsa-bulgaria.org

Емилия Карадочева

Член на борда на директорите

Тръст за социална алтернатива

София 1000, бул. „Патриарх Евтимий” №64

bd@tsa-bulgaria.org

Поверителна линия за оплаквания: (02) 424-6691

2. Въведение

Тръст за социална алтернатива („Тръстът”) е фондация, работеща в интерес на общностите в неравностойно икономическо положение в България, с акцент върху ромите, и е посветена на мисията си да разшири възможностите за членовете на тези общности. Тръстът работи в обществен интерес и се стреми да следва най-високи етични принципи във всички свои действия.

Тръстът приема настоящия етичен кодекс, отчитайки отговорността си към обществения интерес и голямото значение на честното и обективно извършване на дейността си, като средство, гарантиращо, че всяко решение на Тръста е взето в интерес на Тръста и на общностите, в чиито интерес работи, и като средство за публично кодифициране на очакванията към членовете на борда на директорите, ръководния екип, служителите, грантополучателите и потенциалните грантополучатели, както и други лица, които са в делови отношения с Тръста.

3. Определения

i. Членове на Тръста

„Членове на Тръста” включва настоящите членове на борда на директорите, служители на ръководни позиции и служители (дефинирано като лица, които работят за Тръста повече от 20 часа седмично по трудов или граждански договор). Определени разпоредби, например такива, които се отнасят до конфиденциалността, са приложими към членовете на Тръста **за период от време след** напускането им на Тръста. Тези разпоредби са ясно посочени в параграфите по-долу.

ii. Членове на семейството

За целите на настоящата политика, „членове на семейството“ за всички членове на Тръста включва: (i) съпрузи (включително лица във фактическо съжителство, които се третираат като съпрузи за целите на настоящата политика) и всички роднини по права линия. **За служители** на ръководни позиции членове на семейството включва също и (ii) роднини по сребрена линия до четвърта степен; и (iii) роднини по сватовство до втора степен, както тези термини са дефинирани в българския Семейен кодекс (2009 г.).

iii. Близки сътрудници

„Близки сътрудници“ включва лица, с които членовете на Тръста имат договорни отношения извън Тръста или лица, посочени от самите членове на Тръста, за които те считат, че поради дългосрочни връзки могат да повлияят на обективността им..

iv. Стопански интерес

„Стопански интерес“ съществува когато физическо лице (i) притежава, пряко или непряко, 25% или повече от юридическо лице, различно от Тръста; (ii) участва в управлението на юридическо лице, различно от Тръста; или (iii) по друг начин има възможност да упражнява контрол върху вземането на решения в юридическо лице, различно от Тръста.

v. Грантополучатели

„Грантополучатели“ включва физически лица, които имат правомощия да взимат решения в организации, които кандидатстват, получават или в миналото са получавали финансиране от Тръста. За целите на настоящата политика, кандидатите се считат за грантополучатели от момента, в който Тръстът получи окончателно заявление за грант и приложения.

vi. Преки бенефициенти

„Преки бенефициенти“ включва физически лица, които Тръстът финансира или спонсорира пряко по оперативни проекти.

vii. Важни доставчици на услуги

Важни са доставчиците на услуги, на които Тръстът плаща суми над 6 000 лв. на проект. Доставчици на абонаментни услуги с публикувани или публично достъпни договорни условия не се считат за важни за целите на настоящата политика.

II. Стандарт за извършване на дейността

1. Общи очаквания

От членовете на Тръста се очаква да се придържат към етично и професионално поведение. Това включва надлежно използване на правомощията и спазване на благоприличие.

Членовете на Тръста трябва да поддържат безусловна лоялност към интересите на Тръста. Това задължение има приоритет над други задължения за лоялност към групи за влияние или за интереси, стопански интереси, лични интереси или платена или доброволна служба на друга организация.

Не може да има договаряне сам със себе си или сключване на частни сделки или предоставяне на лични услуги между който и да е член на Тръста и Тръста, с изключение на такива, сключени по открит и обективен начин, така че да се осигури равна възможност и еднакъв достъп до информация.

Членовете на борда на директорите не трябва да използват позициите си за да осигурят назначаване в Тръста на себе си или на свои членове на семейството или близки сътрудници. В случай че член на борда желае да бъде назначен, той или тя трябва първо да се оттегли от позицията си в борда.

2. Спазване на закони и правила

Отговорност на членовете на Тръста, членовете на семействата им, грантополучателите и третите лица е да спазват всички приложими закони на Република България („България“) и всички други държави, в които извършват дейност, и да упражняват дейността си съгласно най-високите етични принципи.

3. Поверителност

Предоставянето на услуги, стоки и ресурси на лица в неравностойно икономическо положение до голяма степен зависи от общественото доверие. Неразрешеното разкриване на поверителна информация извън Тръста може да доведе до загуба на обществено доверие в Тръста и да увреди, финансово или по друг начин, мисията на Тръста. Поради това поверителната информация представлява защитим интерес на Тръста.

Поверителна информация не включва информация, която: (а) вече е достъпна за обществото в същата форма, в която се поддържа от Тръста или във форма, която позволява същата употреба; (б) е получена законно от независим източник без ограничения или задължения за поверителност; (в) е била разработена независимо без достъп до, знание за, или използване на поверителната информация на Тръста.

Поверителна информация означава, но не се ограничава до, планове, технологии, доклади, финансови отчети, бизнес или стратегически планове, възнаграждения, бенефициенти и списъци на бенефициенти и всякаква информация, свързана с или принадлежаща на дарители, грантополучатели и бенефициенти на Тръста и на трети лица, или която, въпреки че не е свързана с такива, е получена от членове на Тръста в резултат на упражняване на дейността им от името на Тръста. Независимо дали поверителната информация е предоставена устно или писмено, формата на предоставяне на засяга поверителния характер на такава информация.

Членовете на Тръста нямат право да разгласяват, разкриват, предоставят или разпространяват по какъвто и да е начин, на което и да е лице или дружество, по което и да е време, поверителната информация, описана по-горе.

В допълнение, членовете на Тръста трябва да прилагат следните мерки за да спазват задълженията си за поверителност съгласно настоящия етичен кодекс:

- а) Да предприемат разумни стъпки за запазване на тайната на поверителната информация, включително, но не само, да пазят физическата сигурност на поверителната информация като използват заключени чекмеджета и компютърни пароли, като не изпращат поверителна информация чрез неодобвени методи (например лична електронна поща), и като маркират документи като „поверителни“ при необходимост.
- б) Да се въздържат от обсъждане на дейността на Тръста или неговите дарители, грантополучатели или бенефициенти на обществени места или в общи площи.
- в) Да полагат разумни усилия за избягване на разкриване по небрежност, причинено от неща като (без да се ограничава с изброените) отворени врати, високоговорители и т.н.
- г) незабавно да уведомяват Тръста за неразрешена употреба, копиране или разкриване на поверителна информация.
- д) да подпомагат Тръста по всякакъв разумен начин за връщане на неправилно разкрита поверителна информация и/или прекратяване на неразрешена употреба или разкриване, и
- е) Когато унищожават документи на Тръста, съдържащи поверителна информация, да предприемат подходящи стъпки, за да осигурят надлежното унищожаване.

Членовете на Тръста могат да използват поверителна информация доколкото е необходимо за изпълнение на възложените им задачи, или ако е изискано от компетентен съд или друг административен или законодателен орган. Независимо от изложеното, членовете на Тръста нямат право да използват поверителна информация за каквато и да е цел, неразрешена от настоящия етичен кодекс, без предварително писмено съгласие на ръководен служител на Тръста. В случай че от членове на Тръста е изискано от приложим закон или правило или в рамките на съдебен процес, да разкрият поверителна информация, тези членове на Тръста трябва незабавно да уведомят писмено ръководния екип на Тръста.

Членовете на Тръста трябва да подпишат споразумение за поверителност при назначаването или ангажирането им от Тръста, удостоверяващо, че те са чели, разбрали и ще спазват гореописаните изисквания за поверителност. Членовете на Тръста ще са отговорни за неразрешено разкриване на поверителна информация за период от 12 (дванадесет) месеца след напускането им на Тръста.

4. Отношения с медиите

Очаква се, че в хода на изпълнение на задълженията си от името на Тръста, членовете на Тръста ще бъдат търсени от представители на медиите. Доколкото такива интервюта са

свързани с дейността на Тръста, членовете на Тръста трябва предварително да изискват списък с въпросите и да обсъдят този списък с ръководния екип на Тръста. Също така членовете на Тръста трябва да изискат предварителен преглед и одобряване на проект на статията или материала, изготвен от медията след интервюто.

За въпроси, които не са свързани с дейността на Тръста, членовете на Тръста трябва да общуват с медиите единствено в лично качество. В такива случаи членовете на Тръста не трябва да посочват работното си място и длъжността си.

III. Конфликти на интереси

Тръстът приема, че може най-добре да изпълни мисията си когато бордът на директорите, ръководният екип, служителите и другите групи, свързани с Тръста, представляват техните различни интереси, култури, професии и умения. Тръстът приема, че членовете на Тръста понякога ще изпаднат в конфликт на интереси или в ситуации, в които пораждането на конфликт на интереси може да навреди на Тръста и на общностите, в чиито интерес работи. Поради това Тръстът осъществява политики за идентифициране и разрешаване на такива ситуации.

Конфликт на интереси е налице когато лоялността на член на Тръста към Тръста може да бъде повлияно от съществуваща или потенциална **облага** от друг източник, без значение дали облагата е финансова или не. Следващите параграфи описват специфични ситуации, за които Тръстът счита, че е най-вероятно да се породят, както и процедури за тяхната идентификация и отстраняване.

1. Конфликти в рамките на Тръста

Членовете на семейството (както е дефинирано в чл. 1.3 *Определения*) на членове на Тръста нямат право да заемат платени длъжности или директорски позиции в Тръста. Членовете на Тръста разбират и приемат, че, като се има предвид малкия брой служители на Тръста и невъзможността за поставяне на „Китайски стени“¹ между тях, в крайни случаи такива отношения може да доведат до освобождаване на един от двамата замесени членове на Тръста.

2. Конфликти с грантополучатели и доставчици

Тръстът приема, че физически лица от кръга на влияние на член на Тръста могат да бъдат важен източник на идеи за проекти, които могат да бъдат финансирани, за ценни отношения с доставчици на услуги, както и за цялостното популяризиране на мисията и дейността на Тръста. Такива отношения обаче могат да доведат до конфликт на интереси за засегнатите членове на Тръста. Поради това Тръстът е установил специални правила, които изискват одобряване на сделки със:

---

¹ „Китайска стена“ („Chinese wall“) е информационна бариера, въведена в дадена организация, за да отдели и изолира лица, които взимат решения за инвестиране или финансиране от лица, които са наясно с неразкрита съществена информация, която може да повлияе върху тези решения. Това е начин за разрешаване на проблеми, свързани с конфликт на интереси.

- i. Членове на семейството и близки сътрудници (както е дефинирано в чл. 1.3 *Определения*);
- ii. Бивши директори и ръководни служители на Тръста, за период от 2 (две) години след оттеглянето им от Тръста;
- iii. Организации или физически лица, които са или са били през последните 3 (три) години преди датата на сделката, дарители на Тръста;
- iv. Стопански интереси на членове на Тръста, членове на семейството (както е дефинирано в чл. 1.3 *Определения*) и бивши директори и ръководни служители на Тръста, последните две категории за период от 2 (две) години след оттеглянето им от Тръста;
- v. Политически партии и асоциации, в чиито органи на управление участват директори и ръководни служители на Тръста.

Когато възникне ситуация като описаните по-горе, членовете на Тръста трябва да прилагат установени процедури (вж. Глава 4) за докладване, въздържане при вземане на решения и искане на по-високи нива на одобрение.

Приемането на дарения от грантополучатели или бивши грантополучатели също води до потенциален конфликт на интереси, като се има предвид вероятността тези лица в бъдеще пак да кандидатстват за нови грантове от Тръста. Също така приемане на дарения от доставчици на услуги може да навреди на обективността на Тръста при определяне на справедливата цена за получаваните услуги. Поради това политиката на Тръста е да не приема дарения от физически лица и организации, които са били грантополучатели или преки бенефициенти на Тръста за период от 3 (три) години преди датата на дарението и да прилага специални процедури при дарения от важни доставчици на услуги и известни бенефициенти на грантополучатели на Тръста.

3. Други външни дейности

i. Платени дейности

Ако служител на Тръста иска да сключи платени граждански или трудови договори с трети лица („външно съвместителство“), той първо трябва да получи писмено разрешение от изпълнителния директор. Също така членовете на ръководния екип на Тръста трябва да получат писмено разрешение от борда на директорите преди да сключат платени граждански или трудови договори с трети лица, освен с дъщерни дружества на Тръста, без изричното писмено разрешение на одитната комисия на борда на директорите. Външното съвместителство включва също и дейност на само-осигуряващ се и стопански интереси в управлението на които членовете на Тръста участват активно.

На служителите и ръководните служители може да се разреши платено външно съвместителство при следните условия:

- a) Външното съвместителство не трябва да пречи на работното време в Тръста, посочено в договора между служителя или ръководния служител и Тръста;

- б) Външното съвместителство не трябва да произтича от, или да бъде по друг начин свързано с, грантополучатели на Тръста или с политически организации;
- в) Външното съвместителство не трябва да поражда конфликт на интереси, както е дефиниран в настоящата политика;
- г) Поверителна информация, получена при изпълнение на задължения от името на Тръста, не може да бъде използвана за целите на външното съвместителство, независимо дали за финансово или за друго предимство.

ii. Неплатени дейности

Членове на Тръста могат да бъдат назначени за членове на съвети на директорите на други организации. Тръстът приема, че подобни отношения могат да бъдат важен източник на идеи за проекти, които могат да бъдат финансирани и за цялостното популяризиране на мисията и дейността на Тръста. Все пак, като се има предвид, че финансирането на организация, в чийто съвет на директорите участва член на Тръста, представлява конфликт на интереси за засегнатия член на Тръста, Тръстът допуска такова финансиране само при условие, че засегнатият член на Тръста напусне съвета на директорите на организацията-грантополучател преди Тръстът да направи първото плащане по гранта. В допълнение, служителите нямат право да участват в съвети на директорите на други организации, освен дъщерни дружества на Тръста, без изричното писмено разрешение на изпълнителния директор. Служителите на ръководни позиции и членовете на борда на Директорите на Тръста трябва да разкрият пред Тръста участията си в съвети на други организации.

Членовете на Тръста могат понякога да предоставят безвъзмездно услуги на обществени организации. Членовете на Тръста могат да предоставят безвъзмездно услуги на бенефициенти и грантополучатели, при условие, че тези услуги: (i) са предоставени извън обхвата на проекти, финансирани от Тръста, (ii) са предоставени извън обхвата на програмите на грантополучателите; и (iii) не са предоставени в офисите на грантополучателите. Членовете на Тръста не могат да предоставят безвъзмездно услуги на преки бенефициенти на Тръста и трябва да информират Тръста преди да предоставят безвъзмездно услуги на дарители на Тръста.

4. Политически дейности

Членовете на Тръста могат да извършват политически дейности само в лично качество. При никакви обстоятелства политическа дейност не може да бъде извършвана на мястото на работа, нито може за такава цел да бъдат използвани оборудване и материали на Тръста.

Членовете на Тръста не могат да участват в политически дейности, които разумно могат да бъдат преценени като несъвместими с техните задължения, или за които да се счита, че затрудняват способността им да изпълняват задълженията си безпристрастно, или които биха породили съмнения в честността или безпристрастността на Тръста. В допълнение, членовете на Тръста нямат право да правят публични изявления или изявления, за които основателно може да се очаква, че ще станат публични, ако тези изявления противоречат на мисията на Тръста. Членовете на Тръста трябва да информират Тръста предварително когато възнамеряват

публично да подкрепят кандидат за политическа служба или когато планират да направят дарение, надвишаващо 1000 лева.

Членове на Тръста, които възнамеряват да се кандидатира за политическа длъжност, трябва, преди да приемат номинация или да започнат кампания, да подадат оставка пред изпълнителния директор или пред борда на директорите на Тръста.

5. Подаръци

Нито Тръста, нито членовете на Тръста, имат право да приемат каквито и да е лични възнаграждения, подаръци или други продукти или услуги, които надвишават номинална стойност, от което и да е лице, което има или се стреми да има делови или дарителски отношения с Тръста (например грантополучатели, кандидати, доставчици на услуги, и т.н.). Получени подаръци, които са неприемливи съгласно настоящата политика, ще бъдат връщани на изпращача им. При всички случаи членовете на Тръста, на които са предложени, или които са получили такива подаръци, трябва да уведомят Директора „Мониторинг и контрол“ на Тръста за такива подаръци и тяхното връщане.

Също така, членовете на Тръста нямат право да предлагат възнаграждения, подаръци или други продукти или услуги, които надвишават номинална стойност, на което и да е лице, което има или се стреми да има делови или дарителски отношения с Тръста.

Членовете на Тръста нямат право да дават или приемат пари в брой или подаръци на каквато и да е стойност на или от лице, което има или се стреми да има делови или дарителски отношения с Тръста.

Номинална стойност за целите на настоящата политика е 25 лв (на човек).

6. Развлечения

Членовете на Тръста нямат право да организират разточителни или прекомерни развлечения за лица, които имат или **се стремят** да имат делови или дарителски отношения с Тръста. Развлечение означава разходи, направени за социализиране (включително за бизнес цели), например храна и напитки, настаняване и билети за спортни или музикални събития. Развлечението има стойност за получателя и му се предоставя безплатно, независимо дали лицето, което го предоставя, понася разход или разходът му се възстановява.

Развлечението е прекомерно когато предоставянето му не е необходимо за извършването на дейността на Тръста. Например, приемането на покана за платен музикален концерт от грантополучател е прекомерно, тъй като посещението на концерт няма връзка с отношенията на Тръста с грантополучателя. Развлечението е разточително когато стойността му не съответства на целта, за която то е било предоставено. Например, приемането на пътуване с лимузина, при положение че и стандартен автомобил би бил достатъчен или обяд, при положение че кафе би било достатъчно (което е почти винаги).

Членовете на Тръста трябва да получат предварително писмено одобрение за всяко развлечение, финансирано от Тръста на: (i) длъжностни лица и представители на политически партии; (ii) членове на семейството, близки сътрудници и служители на стопански интереси на членове на Тръста; (iii) служители, ръководни служители и директори на главните дарители на Тръста; и (iv) преки бенефициенти на Тръста.

Членовете на Тръста нямат право да приемат развлечения от лица, които имат или се стремят да имат делови или дарителски отношения с Тръста, освен ако такова развлечение е с номинална стойност, без предварително писмено одобрение. Номинална стойност за целите на настоящата политика е 10 лева (на човек).

IV. Процедури за контрол

1. Необходимост от уведомяване

Задължение на всеки член на Тръста е да разкрива пред Тръста всеки съществуващ или потенциален конфликт на интереси незабавно щом той му стане известен. Следният списък, без да е изчерпателен, дава някои примери на ситуации, които дават основание за разкриване:

- Всеки интерес, независимо дали финансов или не, който членовете на Тръста или членовете на техните семейства могат да имат в който и да е грант, финансова помощ или друга сделка (например с доставчици на услуги) на Тръста, или в който и да е кандидат за грант или получател, разглеждан от Тръста;
- Позиция на членове на Тръста, членове на техните семейства и близки сътрудници в съвети на директорите на други организации;
- Безвъзмездни услуги за дарители на Тръста;
- Получаване под каквато и да е форма или предоставяне на възнаграждение или подарък от или на настоящи или потенциални грантополучатели и доставчици на услуги на Тръста. Членовете на Тръста също така трябва да разкриват такива възнаграждения или подаръци към/от членове на семействата;
- Интимни отношения с други членове на Тръста, които застрашават обективността на членовете на Тръста.

Служителите и членовете на ръководния екип трябва да разкриват на Тръста източниците на доходи от външно съвместителство и, в случай на доходи от дейност, свързана с или подобна по характер на дейността на Тръста, служителите и членовете на ръководния екип трябва също така да разкриват и размера на такива доходи.

Грантополучателите трябва да разкриват на Тръста всяко отношение с Тръста, както и с членове на Тръста и членове на семейството, както и с основни дарители на Тръста. По същия начин, преди сключване на договор с Тръста, важните доставчици на услуги също трябва да разкриват на Тръста всеки конфликт на интереси с членове на Тръста и членове на семейството, както и с основни дарители на Тръста.

Когато член на Тръста, грантополучател, доставчик на услуги, или основен дарител не е сигурен дали поведението му би било незаконно или неподходящо, би породило конфликт на интереси или по друг начин би създавало впечатление за неуместност, това лице трябва да се консултира с изпълнителния директор или с Директора „Мониторинг и контрол“ на Тръста.

2. Процедури за разрешаване на конфликт на интереси

i. Изключване от вземане на решения

Членовете на Тръста, които са в позиция на конфликт на интереси по отношение на сделки на Тръста, трябва да се оттеглят от вземане на решения по отношение на съответната сделка, освен за отговори на фактически въпроси, поставени от други членове на Тръста, натоварени с одобряване или отхвърляне на сделката или контролна дейност.

ii. Забрани и изисквания за специални одобрения

За сделки със следните лица, бордът на директорите трябва да гласува с мнозинство от 2/3, изключвайки при изчисляването директорите, които са в позиция на конфликт на интереси:

- a. Членове на семейството, близки сътрудници и важни доставчици на услуги;
- b. Бивши директори и ръководни служители на Тръста, за период от 2 (две) години след оттеглянето им от Тръста;
- c. Стопански интереси на членове на Тръста, членове на семейството и бивши директори и ръководни служители на Тръста, последните две категории за период от 2 (две) години след оттеглянето им от Тръста;
- d. Организации или физически лица, които са или са били през последните 3 (три) години преди датата на сделката, дарители на Тръста;

Тръстът не трябва да финансира или по друг начин съзнателно да сключва сделки с политически партии и организации. Също така Тръстът не трябва по друг начин съзнателно да сключва сделки с политически партии и организации, в чиито органи на управление участват директори и членовете на ръководния екип на Тръста.

iii. Получаване на конкурентни оферти

Политика на Тръста е да полага всички разумни усилия да получи поне 3 (три) конкурентни оферти за всички договори с важни доставчици на услуги. Конкурентни оферти трябва да се търсят от лица, които не са в конфликт на интереси с Тръста. Оферти от лица, които са в конфликт на интереси помежду си, трябва да бъдат отхвърляни.

Тръстът трябва да разглежда условията на всеки договор с доставчик на услуги за конкурентност не по-рядко от веднъж на всеки 2 (две) години.

iv. Протоколиране

Всички дискусии за сделки, за които е бил идентифициран конфликт на интереси, трябва да бъдат документирани писмено. Документирането трябва да включва най-малко: присъстващи лица; лице, което е в позиция на конфликт на интереси и характер на конфликта; приети процедури за отстраняване или намаляване на конфликта; резултати от

вземането на решение; отнасяне към по-висока инстанция. Документирането, отнасящо се до конфликт на интереси, трябва да се третира като поверително и да бъде съхранявано от Директора „Мониторинг и контрол“ на Тръста на хартиен носител и в електронен вид на контролния сървър.

3. Удостоверяване на съответствие от членовете на Тръста

i. Първоначално удостоверяване

При подписване на граждански, трудов или управленски договор с Тръста, членовете на Тръста трябва да подпишат декларация за разкриване на конфликт на интереси. Тази декларация потвърждава, че членът на Тръста е чел, разбира и се съгласява да спазва политиките на Тръста, описани в настоящия кодекс, и изисква членовете на Тръста да разкрият наличен или потенциален конфликт на интереси (и, за членовете на ръководния екип и служителите, размера и източника на доходи от външно съвместителство за всяка дейност, свързана с или подобна по характер на дейността на Тръста) към съответната дата.

ii. Годишно удостоверяване и деклариране на промени

На годишна база членовете на Тръста трябва да подписват декларация за разкриване на конфликт на интереси, която потвърждава продължаващото спазване на политиките на Тръста от членовете на Тръста и изисква разкриване на всяка промяна след предходната декларация.

4. Удостоверяване на съответствие от грантополучатели и доставчици на услуги

При подписване на договор за грант или значителна услуга с Тръста, грантополучателите и доставчиците на услуги трябва да подпишат декларация за разкриване на конфликт на интереси. Тази декларация потвърждава, че грантополучателите или доставчиците на услуги са чели, разбират и се съгласяват да спазват политиките на Тръста, описани в настоящия кодекс, доколкото са приложими към тях, и изисква грантополучателите и доставчиците на услуги да разкрият наличен или потенциален конфликт на интереси към съответната дата.

5. Директор „Мониторинг и контрол“

В подкрепа на ангажимента си да ръководи дейността си по етичен, законен и справедлив начин, Тръстът е назначил Директор „Мониторинг и контрол“. Задълженията на Директора „Мониторинг и контрол“ включват, но не се ограничават до, следното:

- i. Да идентифицира рискове, свързани с контрола, за Тръста, грантополучателите и деловите партньори;
- ii. Да установява политики и процедури, насочени към идентифициране, намаляване и отстраняване на рискове, свързани с контрола;

- iii. Да осигурява, че членовете на Тръста и грантополучателите са запознати с политиките на Тръста, включително като организира тренировки доколкото е необходимо;
- iv. Да контролира спазването на политиките и процедурите;
- v. Да действа като първо лице за контакт за всякакви притеснения, свързани с контрола;
- vi. Да извършва ежегодни прегледи на правилата за контрол на Тръста за приложимост и адекватност.

6. Обучения

Тръстът трябва да осигури, че всички членове на Тръста и грантополучатели разбират законите, правилата и политиките, приложими към тяхната работа. Директорът „Мониторинг и контрол“ е лицето, отговорно за подготвяне и провеждане на първоначална (за нови служители) и годишна програма за обучения по контрол, които:

- i. Да позволяват задълбочено познаване на програмата за контрол на Тръста;
- ii. Да се концентрират върху въпроси, които са конкретно идентифицирани като нуждаещи се от изясняване.

7. Нарушения

i. Докладване на нарушения

Когато член на Тръста, грантополучател, доставчик на услуги или дарител има притеснения за възможни нарушения на етични принципи на Тръста, закони и правила, или за счетоводни и одитни проблеми, измама или други корпоративни злоупотреби, това лице трябва да отнесе въпроса към Директора „Мониторинг и контрол“ на Тръста. Лицата трябва да докладват както действителни нарушения, за които са узнали, така и предполагаеми нарушения, за които подозират. **Директорът „Мониторинг и контрол“ може да бъде намерен на compliance@tsa-bulgaria.org или на (02) 424 6688.**

Друга възможност е, ако Директорът „Мониторинг и контрол“ не може да бъде намерен, или той/тя е обект на доклада, или ако докладващото лице по някаква друга причина не иска да обсъжда въпроса с Директора „Мониторинг и контрол“, **въпросът може да бъде отнесен до г-жа Емилия Карадочева, член на борда на директорите на Тръста, на bd@tsa-bulgaria.org.**

ii. Санкции

Ако Директорът „Мониторинг и контрол“ и/или бордът на директорите има основателна причина да смята, че член на Тръста, грантополучател, доставчик на услуги или дарител е нарушил политиките, описани в настоящия кодекс, те трябва да информират изпълнителния директор (или борда, в случай че нарушението е на ръководен служител), който трябва да обсъди случая заедно със съответното лице и Директора „Мониторинг и контрол“ и да му предостави възможност да обясни предполагаемото нарушение на политика.

Ако, след като са изслушали отговора на лицето и след като са направили разследване, необходимо според обстоятелствата, изпълнителният директор или бордът на директорите установят, че политиките на Тръста наистина са били нарушени, те трябва да вземат подходящи дисциплинарни и поправителни и мерки.

За членове на Тръста подходящи мерки могат да бъдат порицание, формално предупреждение, парични санкции, отнасяне на въпроса към съответните правни органи и уволнение. За грантополучатели, доставчици на услуги или дарители, подходящи мерки могат да бъдат формално предупреждение, разваляне на договор, отнасяне на въпроса към съответни правни органи и всякакви други правни възможности, налични за Тръста.

iii. **Политика за сигнализиране при нарушения**

Всички сигнали за нарушения ще бъдат третирани като конфиденциални, доколкото това е допустимо по закон.

Лицата могат да изпращат анонимни писмени сигнали по пощата до: Директор „Мониторинг и контрол”, Тръст за социална алтернатива, София 1000, бул. „Патриарх Евтимий” №64; или чрез оставяне на гласово съобщение на линията за контрол на Тръста на (02) 424-6691. Тръстът се ангажира да се отнася към всяко потенциално нарушение с най-голяма сериозност и да отговаря незабавно на всеки сигнал. Все пак, разследването на анонимни сигнали може да отнеме по-дълго време.

Репресивни мерки срещу лица, които сигнализират за нарушения, са забранени и сами по себе си съставляват нарушение на политиките на Тръста. Неистински твърдения и клевети ще се третират с най-голяма сериозност и за тях може да се търси обезщетение, доколкото това е позволено от закона.

8. Проверки

i. **Годишна вътрешна проверка**

Най-малко веднъж годишно Директорът „Мониторинг и контрол” трябва да извършва оценяване на адекватността и ефективността на политиките на Тръста. Тази проверка може да бъде писмена или устна и трябва да съдържа най-малко следното:

- i. Оценка на промените в законодателството;
- ii. Потвърждение на рисковите области;
- iii. Оценка на проектите на политики;
- iv. Оценка на програмата за мониторинг за спазване;
- v. Оценка на резултатите от мониторинга за спазване.

ii. **Проверки на грантополучателите**

Тръстът си запазва правото да извършва проверки на изпълнението по отношение на индивидуалните грантове и грантополучателите, които ги управляват. Целта на тези проверки е да гарантират, че:

- i. Грантополучателите спазват политиките на Тръста, изложени тук, доколкото са приложими към гранта;
- ii. Грантополучателите спазват законите и нормативните изисквания, приложими към тях;
- iii. Грантополучателите са установили ефективна система за мониторинг и контрол съобразно техния мащаб и предмет на дейност.

Проверките на грантополучателите могат да бъдат планирани като еднократни посещения (по график или внезапни) на мястото, където се осъществява проектът, или на мястото, където грантополучателят развива дейност; те могат също така да бъдат под формата на текущи дискусии с грантополучателя; или проверка на информация, предоставена или за целите на контрола, или за целите на уговорено докладване. Честотата на тези проверки зависи както от размера на гранта, така и от оценката на риск за неизпълнение.

9. Докладване на висшето ръководство

Директорът „Мониторинг и контрол“ трябва регулярно да докладва на ръководния екип на Тръста за всякакви проблеми, свързани с контрола, и може да докладва на одитната комисия към борда на директорите на Тръста (или на директора, отговорен за финансови и контролни въпроси) до три пъти годишно.